

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

Debreczen, XXI. évf. 94. szám.

ÁRA 30 KORONA

1923. április 25. Szerda.

Akiknek nem kell megtartani a békeszerződéseket

Budapest, április 24. A nemzetgyűlés mai ülésén Apponyi Albert gróf sűrűs interpelláció keretében tette szöve a cseh határcsúszások ügyét. Beszéde elején ismertette a határcsúszások ügyét, majd így folytatta: A magyar kormány azt a javaslatot tette, hogy mint rendesen, úgy most is hajlandó az ügyet pártatlan bíróság megvizsgálása elé utalni. Erre a javaslatra azonban mindeztideig válasz nem érkezett, de történet valójában a választ magában foglalja. A cseh-szlovák kormány egyoldalú megtorló intézkedéseket tett. Pozitív megállapítható a határcsúszás ténye, nem pozitív pedig az a tény, hogy a Cseh-Szlovákia területén élő magyar állampolgárokat kiutasították, a mely ellenséges cselekedetnek tekintendő.

Erkölcsei és anyagi érdekek salvó megsejtésével jár ez az önkényes rendszabály és az önszegély jellegű bír. egy vitás kérdésben, mely vitás kérdésben a másik oldalról magyar részről a pártatlan vizsgáltnak egye dül helyt álló loyális indítvány tette (ugy van, ugy van a Ház minden oldalán.)

Tisztelt nemzetgyűlés! Egy olyan incidens, ahol arról van szó, hogy melyik fél tartozik a másiknak elégtétellel: ez az egymással békeben élni akaró államok között nem lehet oka összeveszésnek, hanem csak pártatlan vizsgáltnak.

A nemzetek szövetségének, amelynek mi is és a cseh-szlovák állam is tagjai vagyunk, paktuma a 12-ik szakaszban ez mondja (olvassa):

A szövetség összes tagjai megállapodnak abban, hogy közöttük esetleg felmerülő vitás kérdéseket, amelyek a szakadásra vonatkoznak, vagy bizottság ítéletére, vagy a tanács vizsgálata alá bocsátják. Megegyeznek továbbá abban, hogy semmiesetre nem indítanak háborút előbb, mint három hónappal a bíróság egybevaló hívása után.

Tisztelt nemzetgyűlés! Ilyen komoly eshetőségekkel szemben meg van állapítva hogy ezeknek a békés és igazságos kiegyenlítésre vonatkozó eszközöknek kiderítése előtt nem szabad önszegélyhez fordulni. A háború szó itt önszegély fogalma alatt áll, mert minden önszegély tulajdonképpen háborus esemény. Ezzel a vizsgálattal a cseh-szlovák kormány nyilván ellenlétebe keveredett ezzel a cikkkellyel amiód neki a felajánlott pártatlan ítéletet igénybevévő eljárás mellőzésével megtorló intézkedések a terére lépett.

Igazán fel kell vetnünk magunkban azt a kérdést, vajon Európa államai között miféle megkülönböztetések léteznek. Még mindig emlegetik a háború győztesek és legyőzötteinek két kategóriáját, amely teljesen ellenkezik a béke szellemével. Rendszerint békét azért szoktak kötni, hogy a háborúkat vége legyen, nem pedig azért hogy más alakban folytassák. (Nagy helyeslés és taps az egész Házban.)

Most ugy látszik az államoknak még egy másik katekterikálása is kezd lábra kapni, t. i. az egyik kategóriába tartoznak, amelyek kötelesek megtartani a szerződéseket, a másik kategóriába azok, amelyek nem kötelesek

(szünni nem akaró taps és helyeslés az egész Házban.) Az utóbbinak illusztrálására megemlítem a román igazságügyminiszter nyilatkozatát, a mely azonban még ebben a formájában is olyan jelentőséggel bír, hogy szinte lehetetlen feltenni, hogy ilyen hírlapi közlemény cáfolatba nem része süljön, ha valóban. Ezen nyilatkozat szerint a magyar feleknek a bíróság előtt nyilatkoznia vonatkozó paktumot, amelyet a kisebbségek védelméről szóló szerződések alapján emeltek, azzal utasította el, hogy magassabb állami szempontból a nemzeti kisebbségek védelméről szóló szerződések nem tartuók meg. Engedelmet kérek, milyen európai vihar, mi ilyen antant vihar keletkezne abból ha egy magyar miniszter megengedné magának annak kijelentését hogy magasabb állami szempontból a trianoni szerződésnek ezt vagy amaz a pontját nem lehet megtartani, pedig magasabb állami szempontból igen kevés intézkedés maradhatna fenn a trianoni szerződésből amit meglehet tartani (általános helyeslés az egész Házban). Megállapíthatjuk, hogy szisztematice félre teszik a kisebbségek megoltalmazására, megvédésére vonatkozó szerződéseket. Ha a szerződések már most ilyen jellegű bírnak, akkor egész kifejezetten és nyíltan a viszonylagosság terére és utáira lép hetünk. (Szünni nem akaró taps.) Helyeslem a kormánynak azt a politikáját, amely a súlypontot Magyarország belső regenerálására és annak előérésére fektetné s keresik az egyetértést nemcsak a nagyhatalmakkal, hanem keresik a normális viszony kialakulását a szomszéd államokkal is, de utóvégre mindennek meg van a határa. Kétféle veszélye lehet a nemzeti közbiztonságnak. Az egyik veszély a kalandor kereső, az összeütközéseket kereső politika volna, a másik a túlhatott gvenesség és engedékenység, amely politika utóvégre olyan helyzetbe hozhat minket, amelyben a lehető legkedvezőbb körülmények mellett is, de kénytelenek lennénk az összeütközést elfogadni. A cseh-szlovák kormány feljogosítva érezte magát arra, hogy az általunk felajánlott pártatlan bíróság, vagy pártatlan fórum által való megvizsgálás, eljárást megelőzően, saját közeink megálapításával szemben perdöntőnek fogad el. (Általános helyeslés.) Utóvégre hasonló megtorló intézkedések lehetősége a magyar kormány részéről is megevan. (Általános helyeslés az egész Házban.) Saját igazságunk felett örködő politikánkat, amelyen körültekintéssel, épen olyan erővel is kell fentartani. Mind-ezek alapján a következő interpellációt terjesztem a miniszterelnökhöz:

Tekintettel arra, hogy a cseh-szlovák kormánynak az az eljárása, mely szerint a felmerült határszéli összeütközésekből kifolyólag a magyar kormány részéről felajánlott pártatlan megvizsgálás elfogadása helyett, de mindenesetre azt be nem várva, egyoldalú megtorló intézkedéseket léptetett életbe, a nemzetek szövetségének paktumával ellentétben áll. Kérdezem a külügyminiszter urtól, hajlandó-e a kormány ezt a szabálytalan eljárást ellensúlyozni.

Minél előbb üljön össze a pártatlan fórum

Daruváry Géza külügyminiszter: Köszönöm az előttem szóló képviselő urnak, hogy alkalmat adott a kormány álláspontjának precizizálására a határcsúszások kérdésében. Utáiban több ilyen sajnálatos incidens fordult elő, sajnálatos eredménnyel. Ebben az esetben a mi követünk jelentése szerint Cseh-Szlovákia részéről határsértések történtek. Ennek nyomán köteleességünknek tartottuk ebben a irányban Prágában interve-

természetesen, hogy a cseh-szlovák kormány is hasonló kötelezettséget vállal. A magyar kormány azonnal intézkedett a határon, hogy az ilyen incidensek lehetőség szerint elkerültesse.

A magyar kormány ezzel az ajánlatával hű maradt békés és loyális politikájához. A magyar kormány ezen javaslat megtételénél feltételezi azt, hogy ez az ajánlat a cseh kormánynál elfogadásra fog találni. Hinni kellett a magyar kormánynak, hogy javaslata elfogadásra fog találni amál is inkább, mert az utóbbi időben az első cseh helyről olyan nyilatkozat került nyilvánosságra, amely szerint semmi kétség aziránt, hogy messzemenő hajlandóság volna bennük a fennforgó kérdések békés szempontból való elintézésére.

Ebben a pillanatban kaptam egy táviratot, mely szerint a cseh kormány a mi javaslatunkat elfogadja, de azért fentartja a tett retorziós intézkedéseket. (Zajos felkiáltások: Hallatlan.) Nyilvánvalóan igen barátságatlan eljárás ez, amál is inkább, mert ezek az intézkedések olyanok, amelyeknek jellege, sulya semmiféle viszonyban és arányban nem áll egyrészt a cseh-szlovák részről mindig hangoztatott barátságos nyilatkozatokkal és ellentétben áll a nyugati hatalmaknak Középeurópa konszolidációjára irányuló politikájával is.

Nem tévedek, ha összekötésbe hozom az ilyen barátságatlan célzatu akciót azzal, hogy a demokrácia mindióbban felismeri Magyarországot valódi helyzetét és feltétlenül békés politikáját, ami által politikai helyzetünk is javulófélben van. Meg van győződve arról, hogy a cseh-szlovák kormánynak ez az igyekezete, hogy

minket rossz színben tüntessen fel, nem fog sikerre vezetni. A nyugati hatalmak tudják és mindióbban meg fognak győződni arról, hogy a magyar kormány minden igyekezete oda irányul, hogy Középeurópa békés konszolidációján munkálkodjék. A magyar kormánynak a cseh kormánynak mostani indokolatlan barátságatlan eljárása sem fogja magát higgadt politikájától eltéríteni. Tiltakozik az ellen a teljesen indokolatlan intézkedés ellen, a mely a reciprocitás elve alapján hasonló intézkedésekre jogosítana fel bennünket. (Helyeslés.) Szorgalmazni kívánjuk, hogy ezek az intézkedések hatályon kívül helyestessenek és szorgalmazni kívánjuk azt, hogy a pártatlan fórum minél előbb összeüljön és a felsorolt incidenseket minél előbb megvizsgálja.

Még csak arra kérem az egész nemzetet, hogy most is tartsa meg magához méltó higgadságát, mert ha elveszti higgadságát, ezzel csak azt a célt szolgálja, amelyet Csehország ezzel a barátságatlan eljárásával el akart érni (Helyeslés és taps.)

Apponyi Albert: A miniszter ur választát tudomásul veszem és még némi megjegyzést kívánok hozzáfűzni. Ez igen jó és igen helyes, azonban mindaddig, amíg ez az eljárás véget nem ér, fentartja az egyoldalú intézkedéseket, kénytelen megállapítani, hogy a magyar kormány nem veheti ezt minden ellenakció nélküli tudomásul. Annak a meggyőződésemnek adok kifejezést, hogy ezt nem lehet egyszerűen eltérni, egyszerűen abba kell hagyni anélkül, hogy a nemzetek szövetsége által reánk ruházott jogainkkal éljünk a mi igazunk megvédésére.

Ülés vége háromnegyed 3 óraker.

Magyarország kész a népszövetséghez fordulni a cseh retorzió ügyében

Budapest, április 24. Ma a cseh határcsúszások ügye az egyedüli politikai esemény, Apponyi Albert grófnak a nemzetgyűlésen elmondott hatalmas beszéde kétségkívül döntő befolyással volt az események alakulására. Ez elsősorban abban dokumentálódik, hogy a kormány részben magáévá tette a beszéd alapelveit és először diplomáciai úton tesz kísérletet arra, hogy a csehek jogtalan intézkedését visszavonassa, amennyiben pedig ennek nem lenne megfelelő eredménye, a magyar kormány el van határozva arra, hogy a határcsúszás és a retorziós kiutasítások ügyét a népszövetség elé viszi. A magyar kormánynak a legkevesebb sem elégíti ki a cseh kormány válasza, hogy elfogadja javaslatainkat, de fentartja retorziós intézkedéseit. Amennyivel kevésbé fogadhat el ilyen álláspontot a magyar kormány, az a mi megelet, vizsgálataink szerint retorziója a cseheknek joguk nem ehetett. A magyar vizsgálatok eredménye a következő:

Hogy történt a határcsúszás?

A magyar határt ezen a részen egy taligaut alkotja, amelytől északra a cseh, délre a magyar terület fekszik. A taligautat mindkét fél közösen használja. Az ut északi cseh területen eső oldalát magas fenyőerdő, déli magyar oldalát sűrű cserjés borítja. Ez a terület különösen alkalmas a csempészésre és így fokozottabb ellenőrzést igényel. Az előző összeütközések következtében a cseh és magyar vámőrök között már feszült volt a helyzet. A magyar vámőrök április 10-én értesítést kapott arról, hogy az ut parancsnokra a vámőrök fejére cseh részről magas díjat tűztek ki. Egy Tóth Ernő nevű magyar vámőr parancsnok tekintettel a csehek várható támogatására körülbelül 1500 lépésnyi szakaszon három-kettő emberből álló figyelő őrsöket állított fel és ezek között Lénárd Sándor vámőrelőttek

járőrszolgálatot teljesített. Éjjel táiban az említett taliga ut magyar oldalán haladtak, amiód a közlése magyar megfigyelő őrstől 35 lépésre voltak, ennek közeléből ugyancsak magyar oldalon két mozgó alakot pillantott meg, akik közül az egyik „Stoi! Dole puski, hore ruki!”-t kiáltott és nyomban Lénárd Sándor vámőr felé lött. Erre a felszólítással egyidejűleg leadott lövése Lénárd és Szabó vámőrök kezükbe kapták fegyverüket és a tüzelő csendőroket megtámadták. A tüzelésre a közelben levő megfigyelő a csoporthoz szaladt s ekkor egy Horváth nevű vámőr a cseh csendőrokkal való dulakodás közben az egyik felé döfött feltűzőt szuronyával. Ezután rövid szuronytusa utáa egy cseh csendőr elesett. Az a cseh, aki az említett lövést leadta a magyar oldalon levő magas cserjésben keresztül elmenekült. Az elesett cseh hullát vámőröknek magukkal vitték a laktanyába. A hullát másnap a körorvos megvizsgálta és a hivatalos lelet megállapítása szerint négy szurt sebet ejtettek rajta, amelyek közül háromnak az ellenyílása is látható volt. A hullát ugyanaz nap Hidasnémetibe szállították és egy cseh rendőrfelügyelőnek elszállítás végett átadták. Megállapítást nyert, hogy a cseh járőr elesett tagja fegyverét lövése azért nem használhatta, mert annak zárdugója nem működött. A nyomozás során kihallgatott tanuk azt vallották, hogy az elesett cseh csendőr azok közé tartozott, akik a magyar vámőrparancsnok fejére kitűzött jutalom elnyerésére pályáztak.

Elfogadják a vegyes bizottságot a represszáliák fenartásával

A határcsúszás a kiutasítások ügyéről az alábbi részletes tudósításunk számolnak be:

Budapest, április 24. A szombaton érendelt cseh határcsúszás ügyében semmi lényeges változás nem történt.

A határozat változatlanul tart. A magyar utasokat a magyar utlevéllel bíró embereket sem Magyarország felől sem más oldalról nem engedik be Csehszlovákia területére. Ugyan- csak nem adnak magyar utlevélre vízumot a csehszlovák konzulátuson.

A budapesti csehszlovák követségen szintén nem tudnak semmiféle változásról. Hangoztatják, hogy a cseh kormány hajlandó a vegyes bizottság kiküldéséhez hozzájárulni, a mely bizottság hivatva lenne a határcsúszmány ügyét megvizsgálni. Mint- hogy azonban ennek a bizottságnak a munkája előreláthatólag hosszabb ideig fog tartani, ezért a cseh kormány előzetes elégtételt követel a magyar kormánytól. Nyilatkozatot kér nek, melyben az foglaltatna, hogy a magyar kormány oda fog hatni, hogy a jövőben ilyen határcsúszmányok elő- forduljanak. Szedlacsék őrmester határály ügyében pedig a tetteseket ki fogja nyomonni és meg fogja büntetni.

Egyébként pedig a dolog fejlemé- nyekről a cseh-szlovák követségen sem tudnak semmit, minthogy a tárgyalások Prágában folynak a cseh kormány és az ottani magyar követ között. A jegyzékeket ez ügyben a prágai magyar követ adja át a cseh kormányhoz és a cseh kormány a követnek válaszol. Így a budapesti cseh-szlovák követség csupán a kész határozatról kap értesítést és utasítást a további eljárásra.

A cseheknek ez az eljárása, hogy a tényállás tisztázása előtt előzetes elégtételt követelnek a magyar kor-

mánytól és ennek megadására erő- szakos intézkedésekkel akarják kény- szeríteni, brutálisan sértő a magyar kormányra nézve, mert visszaélés helyzetünkkel. Más állammal szemben bizonyára megmondolna ilyen eljárást a cseh kormány. Lengyelországgal szemben például nem lépne így fel, mert Lengyelországnak éppen olyan felkészült hadserege van, mint Cseh- szlovákiának. Velünk, a felegyházi állammal szemben, ugylátszik, kezd meghonosodni ez erőszakos modor, melyet a románok és a csehek fel- váltva követnek.

Prága, április 24. A Magyarország elleni cseh represszáliák következté- ben Pozsonyban eddig 47 magyar ál- lampolgárt nem engedték a MFTR és a DGTI hejőiről partra szállani. Oroszvárnál 60 Csehszlovákba igyek- vő magyar állampolgár rekedt meg. A felvidéki teljhatalmu miniszterium- ban most állítják össze azoknak a listáját, akiket a Felvidék területéről kiakarnak utasítani. Ezeknek a szá- ma még nem állapítható meg, azonban bizonyos, hogy a kiutasítás határideje rövid lejáratu lesz. Elsősorban azok- ra kerül sor, akik nem tartották ma- gukat a hozzájuk intézett figyelmeztetésekhöz és politikailag tulságosan exponálták magukat. A cseh-magyar határ vonal vonalon mindent megerő- sítik a határőrök. Beutazási engedé- lyt magyar állampolgároknak to- vábbi intézkedésig diplomáciai uton a cseh külügyminiszteriumtól irásb- n kell kérni.

az intelligens osztályból kerülnek ki, vagy legalább is azok vezetése alatt állanak.

Rupert Rezső: Az intelligencia sze- mete!

Drozd Győző: Félegyházán meg- győződtem róla, hogyan fejlődik az ilyen incidens. Vasárnap délelőtt a vendéglőben láttunk egy részeg, du- hajkodó társaságot, amelyben a fehér asztal mellett ott ült Félegyháza feje, az alpolgármester is, aki az egész társaság élén szombatester mámorát vasárnap délelőttig megtartotta és továbbfejlesztette. Délután ez a tár- saság átvonult a népgyűlésre. Alig nyitotta meg a népgyűlést egy tisztos, becsületes polgár, a részeg ajkak be- lekezdtek a Himnusz és a Szózat pro- fanizálásába. A félegyházi rendőrség- nek nem volt ereje, hogy a duhajokat elfogja, sőt rendőrkordon vette körül őket és valóságilag megvédte attól, hogy a békés gyülekezésben megza- vart és felizgatott polgárok a rendő- rorkordonból szedjék ki az egyes alako- kat, hogy alaposan helybenhagyják őket. Két-három év óta úgy állítanak oda bennünket, mintha nemzetbontó, egységbontó, destruktív elemeket, akik előtt nincsenek szent hagyományok, akik nem respektálnak semmit.

Kérdezem, van-e nagyobb destruk- ció, mint hogyha a nemzet legszen- tebb imádságait gumibotos, duhaj, részeg legények alantas kortesnótá- vá alacsonyítanak le?

Drozd: Minden magyar polgár tel- jes felháborodással fordul a Félegy- házán történt események elé, ahol egy tanítóképzőintézet tanár saját növendékei előtt profanizálta a Him- nuszt és Szózatot és saját növendékei előtt kapta meg ezért a méltó jutal- mat, a pofonokat.

Esztorgályos János: Szegény ma- gyar ifjuság!

Drozd Győző: A nemzet legszen- tebb imádságait eddig még sohasem gyalázták meg. A jobboldali destruk- ció most végre megkezdte ezt is. Ha műveletlen államokban, műveletlen né- peknél ha a hinduknál ilyesmi törté- nik, akkor a hagyományokat, a neme- zeti érzéseket gyalázó élve onnan nem kerül ki és szegyenlem magamat, hogy rendelettel vagyok kénytelen kö- vetelni a belügyminisztertől, hogy részesítse védelemben a Himnuszt és a Szózatot.

Igenis, fel kell kérnem a kormányt arra, mentse meg az országot ettől a jobboldali destruktívótól és hason- oda, hogy azok, akik a nemzet leg- szentebb érzelmei ellen vétnek, méltó büntetésben részesüljenek. (Helyes- lés a baloldalon.)

Következett a mezőgazdasági mun- kabérekéről szóló javaslat folytatolá- gos tárgyalása.

Szeder Ferenc (szociáldemokrata): Már az anketén, amelyen ezt a ja- vaslatot tárgyalták, kifejezést adott meggyőződésének, hogy a javaslat teljesen célját veszítette és a gyakor- lati életben a munkabérek szempont- jából semmi jelentősége nem lesz. Több indítvány is módosítás hang- zott el akkor. Amikor aztán a javas- lat idekerült, összehasonlította az eredetivel, melyet az anketon tárgyal- tak és megállapította, hogy lényegileg jóformán semmi változás nem történt. A javaslatot nem fogadják e.

A Fecske-utca

Walkó Lajos kereskedelmi miniszter a Fecske-utcai szerencsétlenségéből ki- folyólag tett intézkedéseiről számol be. A szerencsétlenségből kifolyólag vizsgálatot indított arra, hogy kit terhel a felelősség, a jövőre való te- kintettel még ennél is tovább ment; vizsgálatot rendelt el az összes olyan telepeken, ahol tűzveszélyes anyagok- kal dolgoznak. A most készülő új ipar törvényben pedig módot fog találni arra, hogy megfelelő szakaszok bevé- telével kikerüljék a jövőben az ehhez hasonló szerencsétlenséget.

Valaszt a szociáldemokraták nem de a Ház tudomásul veszi.

Apponyi Albert tette szavá ezután a határcsúszmány ügyét hatalmas be- szédben, amelyről lapunk más helyén adtunk tudósítást.

A Horthy-akció a nemzetgyűlésen

Drozd Győző a Himnusz profanizálása ellen

Budapest, április 24. A nemzetgyű- lés mai nészt 11 órakor nyi- totta meg Almássy László alelnök.

Rakovszky Iván belügyminiszter szólt fel: Tisztelt nemzetgyűlés! A nemzetgyűlés április 19-én tartott ülés- sén Szilágyi Lajos képviselő ír és új- tamadást intézett a kormány ellen. En akkor a közigazgatási reform au- ketián voltam, úgy, hogy csak most nyílik alkalmam a képviselő urnak vá- szolni. A képviselő ur kifogásai há- rom csoportra oszthatók: 1. Kifoga- sága a Horthy inségakció követésének és behajtásának módját. 2. Kifoga- solja azt, hogy a kormány az egye- temi hallgató nyomognak enyhítésére tordít bizonyos összeget. 3. Végül ki- fogas tárgyává tette azt, hogy mi történik a feleslegkel.

Ami a követés és behajtás módját illeti, tényleg megtörtént, hogy a vármegyei határozatok sok esetben nem voltak szabályszerűek. Egyes vármeg- yék potádó formájában vetették ki az adományokat.

En ezeket a vármegyei határozate- ket megsemmisítettem. Amnyi bizo- nyos, hogy egyes hatóságok tulsz- góságból végrehajtással való tenye- zetösszettel próbálták behajtani ezeket az adományokat. En minden egyes esetben, amikor hozzám konkrét pan- asz érkezett, azonnal intézkedtem és több ilyen végrehajtást meg is szün- tettem.

Marcus végével beszűntettük a köz- munkákat, mert az akció csak a tel- lő hónapokra volt tervezve. Természe- sen ott, ahol a téli munkák befejeze- sük nem voltak, folytatjuk a munkát.

Terveim az, hogy minden adomány, ott ahol gyűjtötték és ma raktáron van az illető kerület birtokában ma- radjon és ahol valóban szükség van közmunkákra, ott folytathassák azt.

Szilágyi Lajosnak harmadik kifoga- sága az volt, hogy bár ezeket az osz- szegeket arra a célra adományozták, hogy munkaalakalmakat teremtsünk, mégis négy és fél millió koronát a diáknyomor enyhítésére fordították.

A képviselő urnak tudnia kellene, hogy az adományok különböző for- rásokból folytak be a mozgalom cél- jára. Azokat az összegeket, amely a vármegyékben, vagy községekben folytak be, a helyszínen használták fel.

Vannak összegek, amelyeket minden kikötés nélkül juttattak a kormányzó kezébe tetszés szerinti felhasználá- ra. Ez a kormányzó személyes ren- delkezésére áll, teljesen belátás sze- rint használhatja fel. Vannak olyan adományozók, akik az összegeket az- al adták át, hogy csak Budapesten, vagy csak a középosztály nyomorá- nak enyhítésére, vagy pedig a diák- nyomor enyhítésére használhatók fel.

Ezek az összegek tulajdonképen nem is tartoznak a Horthy-akció ke- reteibe, mert hiszen ezeket magárok- sok gesyenesen a kormányzó kezébe juttatták.

Arra a kérdésre, hogy mi fog tör- ténni a Horthy-akció zárszámadásáva, a következőkben válaszoltatok:

Az akció március végével befejező- dött. Az elszámolásokat először a községekben kell megtenni. A Ferri- leti számvévségek jogiák sorba te- lülvizsgálni az akció eredményét. Ezek jelentése feljön a miniszterium- ba, ahol ellenőrzésnek vetik alá őket.

Az elszámolások tehát a legköv- debb időn belül megtörténnek. (Taps és helyeslés az egész Házban.)

Az elnök jelenti, hogy Drozd Győző a félegyházi gyűlés megza- varása tárgyában napirend előtt, tel- szólalásra kapott engedélyt.

A Himnusz és a Szózat profanizálása

Drozd Győző szólt fel: A Szózat és a Himnusz, a magyar nemzet leg- szentebb imádságai megvédése ügyé- ben kaptam engedélyt a felszólalásra. Nem tekintem a kérdést politikumnak, meg vagyok róla győződve, hogyha én nem mondtam volna el ezt a be- szédet, egyik vagy másik képviselő- társam előbb-utóbb ugyis elmondotta volna. Még a választások idejében szokássá vált, hogy egy-egy népgyű- lés megakadályozása végett a gyűlés intenciójával elégedetlen kis csoport... Rupert Rezső: Részeg csoport!

Drozd Győző: ... az Ergerberger és más duhaj kortesnóták élénkítése után a nemzet legszentebb imádságait a Himnuszt és Szózatot veszi szájára. Legutóbb Félegyházán történt vasár- nap ez az eset, ahol szintén a Him- nuszt és a Szózat élénkítésével igye- keztek megakadályozni egy népgyű- lést.

A nép elégtételt vett magának és ez a néhány véres fej méltó tanulsá- gul fog szolgálni arra, hogy népgyű- lést a magyar nemzet legszentebb imádságának profanizálásával megza- varni nem lehet. De ugylátszik van a társadalomnak egy rétege, amely előtt semmi sem szent. Nyíltan, szabadon, néha valósággal rendőri ellenőrzés mellett végzik kisdéd munkájukat. Ve- szedelmes a dologban az, hogy ezek a rendzavarók, rendbontók többnyire

Feldheim Imre * **POSZTOHÁZ** Kossuth-utca 6. még mindig a legolcsóbb bevásárlási hely!

Megnyílt a lausannei konferencia
Lausanne, április 24. A konferencia ma megkezdődött. Megállapították a munkaprogramot. Az Egyesült-Államok követe nem írta alá a szerződést, csak az amerikai polgárok érdekeltségű megvédése céljából van ott a tárgya- lason. Az orosz követ nem kapott meghívást a tárgyalásra.
Kemal pasa kiáltványt intézett hadseregéhez, melyben — kétfelb- re, hogy amennyiben a lausannei Konfe- rencia eredménye ni háborút tesz szükségessé, a török hadsereg tudni a kötelességét. — hátulról támogatja igen ügyesen a török delegációt.

HIREK
DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG politikai napilap.
A szerkesztésért ideiglenesen felelős: **RÖMER RICHÁRD.**
Kiadó: **HEGEDÜS és SÁNDOR** irodalmi és nyomdai r-t.
Előfizetési ár: Egy óra 400 kor.
Ennél hosszabb időre előfizetést nem fogadunk el.
Szerkesztőség: Nappal Piac-u. 34. Telefon 10-20.
Éjjel Piac utca 49. Telefon 18.
Kiadóhivatal: Piac utca 49. Telefon 18.

A közönséghez!
A debreczeni napilapok, mint eddig mindig, ezuttal is hosszabb időn keresztül elmaradtak a budapesti lapok áremelési mögött, mert hiük akar- tak maradni ahhoz az elhatározásuk- hoz, hogy a legnagyobb anyagi áldo- zatok árán is a legvégső terminusig megkímélik közönségüket az áreme- léstől.
Ez a legutolsó határidő elkövetke- zett. A papír árának fantasztikus mérvű állandó emelkedése és a mun- kabéreknek csak a legutóbbi napok- ban történt nagymérvű felemelése, az összes technikai anyagok és segé- eszköök egyidejű fokozott megrágo- lása abba a kényszerhelyzetbe juttat- ta a debreczeni lapvállalatokat, hogy a lapok árának mérséklésé- től tényleges viszonyokat meg sem köze- litő emelése elől többé nem térhet- nek ki.
A debreczeni napilapok ezért tiszte- lettel bejelentik, hogy április hó 25-ik- kezdődőleg valamennyi debreczeni napilap egyes példányainak ára **hétköznapiokon vasárnap és ünnepnapokon** 50 korona lesz.
Egyidejűleg kénytelenek a debre- czeni lapvállalatok bejelenteni azt is, hogy az április 25-én életbelépő új mérvű áremelés csak igen rövid időn- maradhat érvényben, mert a viszo- nyok parancsolólag megkövetelik a lapok árának további emelését, ami a debreczeni lapvállalatok ezuttal a legnagyobb jóakarattal és szíves- tettel előadja.
Debreczen, 1923 április 24.
Debreczeni Újság
Debreczeni Független Újság
Egyetértés
Hajdúföld
Tiszántúli Hírnap
Kiadóhivatalok

1923. Apr
— Teljes t...
nács ma déle...
A teljes taná...
hatósági közz...
joglakozott.
— A jog-...
1923 évi má...
délután 4 óra...
termében ülé...
— Dr. Mag...
Dr. Magoss G...
köztszetelebe...
ma ünnepelte...
Györgyöt né...
telleleg üdvö...
De számosan...
gaikkal nagys...
— A rei. ta...
esütörtökön d...
tart. Előadást...
gyan lehetünk...
men. Gyűlés...
— Meghalt...
Weimarból...
volt saxoni...
nagyherceg...
richsauban t...
ben 43 éves k...
herceg első...
hercegnő volt...
most 33 éves...
geni hercegnő...
— Felhívás...
Csobán End...
a tanyai taní...
leti összerá...
megbeszélés...
napon belül k...
tisztikai hivat...
— Házassá...
szombaton...
Gulácsy Gábo...
ves leányánál...
— Sárkut...
földkereslet...
város a pall...
beadni. Néha...
a város palla...
amelynek sor...
szombéreté...
lektőbbet. A...
nem hagyta j...
nyét és ma...
Sárkut tanya...
szombéret...
tős alternatív...
nativa szerint...
szeged, hold...
Reichmann S...
gazdálkodó...
— szülő tele...
szerint a leg...
holdankint 12...
nyes ajánlotta...
mánya felett...
nyesen dönt...
— Magánti...
köztszítvisel...
lyamának ve...
beli magánti...
hó 1-től fogv...
lyok létszám...
ugyanazon te...
tisztviselőket...
gántisztviselő...
angol, német...
folyamok val...
óhajt, naponk...
között jelent...
helyiségében...
l. emelet. Te...
— Kabay C...
ünnepelésben...
javító műhely...
sága Kabay...
Az ünneples...
névnapja, má...
zó és a korr...
helyi ifju mu...
ben való ne...
alkalmat. Ka...
üdvözölte ug...
tisztikar és a...
plakettet nyu...
A műhely me...
az ünnepség...
nyok parancsolólag megkövetelik...
mányokból b...
alapítványt le...
nevére, mely...
gély alapít...
— Nem sza...
molni. Az 192...
a fizetési esz...
kihágásként...
mindenütt a...
molást vezet...
most körend...
ben kötelező...
való számlá...
a rendőrség...
— Puccini...
ben. Bécsi s...
Három a ma...
művész jön

— Teljes tanácsülés. A városi tanács ma délelőtt teljes ülést tartott. A teljes tanácsülés a pénteki törvényhatósági közgyűlés tárgysorozatát foglalkoztatta.

— A jog- és pénzügyi bizottság 1923 évi március hó 25-én (szerdán) délután 4 órakor a városháza tanácstermében ülést tart.

— Dr. Magoss György nevenapja. Dr. Magoss György Debreczen város közfelfüggetlésének tisztelőjévé ma ünnepelte nevenapját. Dr. Magoss Györgyöt névnapja alkalmából testületileg üdvözölte a városi tanács. De számosan felkeresték a kívánságokkal nagyszámú ismerősei is.

— A reál. tanítók iradalmi bizottsága csütörtökön délután fél 6 órakor ülést tart. Előadást tart Törös Károly „Hogyan lehetünk egészséges erős?” címen. Gyűlés helye Egyháztér 7.

— Meghalt a weimari nagyherceg Weimarból jelentik: Vilmos Ernő volt saxeini, weimari és eisenach-i nagyherceg ma éjjel a sziléziai Hainrichsbaun tüdőgyulladás következtében 43 éves korában meghalt. A nagyherceg első felesége Reisz-Karolina hercegnő volt, második feleségétől, a most 33 éves Teodora szász meiningeni hercegnőtől 3 gyermeke született.

— Felhívás a tanyai tanítókhöz. Csobán Endre főlevéltárnok felkéri a tanyai tanítókat, hogy a vetésterületi összeírásban való segédkezés megbeszélése véget képviselőjüket pár napon belül küldjék be a városi statisztikai hivatalba.

— Házasság. Kerékgyártó Antal szombaton esküdtől örök hűséget Gulácsy Gábor és neje Báros és kedves leányának Böskének.

— Sárkut tanya bérlete. A nagy földkereslet dacára nehezen tudja a város a pallagi homokdombokat bérbeadni. Néhány héttel ezelőtt tartott a város pallagi birtokokra árverést, amelynek során a Sárkut tanya haszonbérletéért Kellner Lajos ígért legjobbat. A városi tanács azonban nem hagyta jóvá az árverés eredményét és ma délelőtt tartották meg a Sárkut tanya bérletére az újabb haszonbérleti árverést az ismeretes kettős alternatíva szerint. Az első alternatíva szerint a legmagasabb bérösszeget, holdanként 177 kg rozst Reichmann Sámuel és Berger József gazdálkodók ajánlották. A második — szőlő telepítés — alternatíva szerint a legmagasabb bérösszeget holdanként 125 kg rozst Kellner Lajos ajánlotta meg. Az árverés eredménye felett a tanács fog végérvényesen dönteni.

— Magántisztviselők figyelmébe. A köztisztviselők modern nyelvtanfolyamának vezetősége értesíti a helybeli magántisztviselőket, hogy május hó 1-től fogva az egyes nyelvtanfolyamok létszámának kiegészítésére ugyanazon feltételek mellett magántisztviselőket is felvesz. Azon magántisztviselő tehát, aki a francia, angol, német haladó vagy kezdő tanfolyamok valamelyikére beiratkozni óhajt, naponként délután 4-7 óra között jelentkezhetik a nyelviskola helyiségében Széchenyi-u. 42. szám I. emelet, Telefon 1397.

— Kabay György ünneplése. Meleg ünneplésben részesítette a MAV géplávitó műhely tisztikara és munkássága Kabay György műhelyfőnököt. Az ünneplésre egyrészt Kabay György névnapja, másrészt pedig a kormányzó és a kormány elismerése a műhely ifjú munkások magyar szellemében való neveléséért, szolgálatot alkalmat. Kabay Györgyöt melegen üdvözölte ugy a munkásság, mint a tisztikar és a DVSC szépművi bronzplakettet nyújtott át az ünnepeltnek. A műhely munkássága és tisztikara az ünnepség alkalmából önkéntes adományokból befolyt 200.000 koronás alapítványt létesített Kabay György nevére, mely a munkásság gyorssegély alapjául fog szolgálni.

— Nem szabad buzavallatában számolni. Az 1922. évi XXVI. törvénycikk a fizetési eszközökkel való visszaélést kihágásként sújtja. Ennek ellenére mindenütt a buzavallatában való számolást vezetik be. A belügyminiszter most körrendeletet adott ki, amelyben kötelezővé teszi a koronaértékben való számolást s ennek ellenőrzését a rendőrség hatáskörébe utalja.

— Puccini, Duse és Fregoli — Bécsben. Bécsi szerkesztőségünk jelenti: Három a maga nemében világhírű művész jön a hetekben Bécsbe. A

Staasoper április végén mutatja be Puccini „Manon Lescaut” című operáját Lotte Lehmannal és Alfred Piccarverrel a főszerepekben. A bemutatóra Puccini személyesen Bécsbe jön. Puccini kívül Bécs közönsége a tavasz, legkésőbb a nyár folyamán egy másik nagy olasz művészt is ünnepelhet, Eleonore Duse világhírű tragika elfogadta a Theater an der Wien meghívását hosszabb vendégszereplésre. A zene és a drámai művészet kedvelőin kívül az artistamutatónyok híveinek is meg lesz a maguk szenciája. A nyár folyamán Bécsbe jön Fregoli, a leghíresebb átváltozó művész, aki ide s tova immár egy évtizede nem lépett fel Közép Európában. Fregoli átváltozóművészetét egy bécsi színházban fogja bemutatni egy új, az ő számára írt darab keretében. Az átváltozóművészet királya terve vette azt is, hogy bécsi vendégtájkának befejezése után evvel a darabjal bejárja az etnóállamok nagyobb városait is.

— Az erdőkben és az erdők közelében tüzet rakni tilos. Debreczen sz. kir. város közigazgatási bizottsága gazdasági albizottsága, mint elsőfokú erdőrendészeti hatóság az 1879. évi XXXI. t.-c. 25. §-ának 3. pontja alapján elrendeli és közhírré teszi, hogy a város területén az erdőkben tüzet rakni szigorúan tilos, az erdők közelében pedig 100 méter távolságon belül fekvő földeken és az erdők közé ékelte tisztásokon csak Debreczen sz. kir. város tanácsának felhatalmazása alapján a kezelő m. kir. járási erdőgondnokság által előzetesen megadott írásbeli engedély mellett szabad. Aki ezen rendszabály ellen vét, erdei kihágást és amennyiben a szabályellenes eljárásból tüzeszély származott vétséget követte el és az 1879. évi XXXI. t.-c. 109. és 112. §-a szerint szigorúan büntetettik. A tüzesetek megelőzése érdekében köteles az erdőszelvényeket az idezeti törvény 114. §-a értelmében minden idegent, akit a kijelölt turista erdei és kizutakon kívül találunk, az erdőből kiutasítani és az ellenszélirókkal szemben az idezeti törvényszakasz 8. bekezdése szerint eljárni.

— Két magyar orvos büntette. A Matin ma ideérkezett száma strassburgi táviratát közli, amely elmondja, hogy a sarrebrucki rendőrség titokzatos ügyben folytat nyomozást. Három héttel ezelőtt két fiatalember érkezett ebbe a városba. Azt mondták hogy Magyarországból jönek és politikai okokból voltak kénytelenek hazájukból távozni. Dr. Myernek nevezte magát az egyik és dr. Méry Bélának a másik.

— Orvosok vagyunk — mondták — s hivatásunkat most majd Franciaországban fogjuk folytatni. Egy kereskedő adott nekik szállást. E hó 13-án meglátogatta a kereskedőt a menyasszonya, aki beszédbe elegyedett a „magyar orvosokkal”. Ezek többek között megemlítették, hogy injekciókkal rendkívül sok betegséget meg lehet gyógyítani. Minthogy a kereskedő és a menyasszonya nem voltak egészségesek, ráállottak arra, hogy a két orvos karjukba fecsen-dezse a gyógyító csudaszert. Ez meg is történt. Az injekció után mind a ketten mély álomba merültek.

Amikor a kereskedő magához tért, meglepetve állapította meg, hogy a két orvos eltűnt és az összes érték-tárgyait magával vitte. A menyasszonya még aludt, csak néhány óra múlva tért magához. Ekkor nagyon rosszul érezte magát. Az előhívott orvos megállapította, hogy a két ka-andor erőszakot követett el rajta. A „Matin” hozzáfűzi ehhez a hírhez, hogy a két áorvos valószínűen Németországból jött s alkalmasint mind-akettő — anarchista.

— Szepeszy Ferenc tánciskolájában az új tanfolyam e héten veszi kezdetét, diákoknak külön csoport, beiratkozás egész nap Simonffy-utca 1c II. emelet.

— Vízvezetési és bádógosmunkát Fülöp, Csapó-utca 3. Telefon 917.

— Tükrögyártás, üvegsziszolás, rég tükrök ujja öntése, üvegtárgyak díszítése Sipkovits Béla üvegmű ipari vállalata Szív-utca 15-14. Telefon 356.

— Ferrari Albertina világhírű olasz hegedűművész hangversenye április hó 29-én este a Zenedében. Jegyek Hegedűs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében, Piac-u. 34.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:
SZERDA: B) bérlet Az új rokon.
CSÜTÖRTÖK C) bérlet. Az új rokon.
PÉNTEK: D) bérlet Az új rokon.
SZOMBAT délután: Aranymadár (Tímár IIa fellépte); este: Waldbauer Kerpely vonósnégyes (hangverseny).
VASARNAP délután: Pillangó főmadár; nagy; este: A sárgacsikó. (Népszínműrepriz.)

Albertina Ferrari

Április 29-én a Zenede sok gyönyörű és emléket őrző falai közt ittké művészi szenciája, hatalmas művész esemény fog lejátszódni. Ezen az estén Debreczen közönségének, amely különben is erősen vonzódik a hegedű művészeihez, a legnagyobb és legmagyszerűbb hegedűvirtozók egyiké lesz alkalma megismerni, a hegedű egyik világhírű mesterét; Ferrari Albertina hegedűművészt.

Akkor a zenei élet eseményeit figyelemmel kísérik, jól emlékeznek arra a példátlan sikerre, amelyet a művész a telen budapesti hangversenyével aratott, amelyet művészi úrvajához mérten a fúharmonikus zenekar kísért Hubay Jenőnek, a művész nő mesterének, vezetésével. Ugyancsak kimagasló eseménye volt a budapesti szonata s szimfonikus zenekar grandiozus hangversenye a Városi Színházban Abranyi vezetésével, amikor Ferrari Albertina óriási sikerrel játszotta a Mendelssohn-koncertet.

A világ legnagyobb hangversenytérmeinek ünnepelt kedvencét a mi szegény valutájú országunkba a magyarság iránti szeretet hozta el, amely ugy őt, mint férjét, a legkiválóbb operagyártók egyikét is athatja és amelytől vezérelve legnagyobb kincsét, a művészetet ajándékozta a magyarságnak. Ajándékozta mert hiszen a magyar valutában kifizetett tiszteletdíja, ha meg oly nagyas is, a nemes valutájú országok legmagasabb honoráriumai mellett, a melyekben részesül, meg számításhasem jöhet.

Április 29-iki debreczeni hangversenye évek óta nélkülözött nívót fog hozni program tekintetében is, hiszen legkiválóbb hegedűművészeink is lezállított nívójú programmal szövtak Debreczenbe jönni, míg Ferrari Albertina műsorán olyan számok szerepelnek, mint egy Fartini-szonata, a Mendelssohn—Bartholdy hegedűverseny, egy Chopin-Sarasate nocturne egy Paganini fantázia, egy Hubay fantázia, — nemcsak a legmagasabb nívójú, hanem egyben a legszebb zenei művek, a zeneértőknek és a zenekedvelőknek egyaránt a legújabb legnemesebb élvezetet biztosítják. Erthető is, hogy Ferrari Albertina április 29-iki hangversenye iránt má is fokozott érdeklődés mutatkozik erős mértékben indult meg a jegyek

Kitűnő szabású férfi fehérneműek, linom kivitelben Frank Imre kalapüzletében

SZÉCHENYI-UTCA 18.
szám alá helyezte át kelme-festő-, vegy-tisztító- és gőzmosógýarának felvételét
HRABÉCZY ZOLTÁN.

előjegyzése a Hegedűs és Sándor r.t. könyvesboltjában.

A színházi iroda hírei
Az új rokon esténként viharos kacagást vált ki a nézőtérben.
Waldbauer-Kerpely világhírű vonós négyes szombati hangversenyét a színházban tartja.
Halassy Mariska énekelni fog a Csereberében.
Péntekig megnézheti az Új rokon mulattató vigjáték pompás előadását.
Szombaton este Waldbauer-Kerpely vonósnégyes hangversenye a színházban! Jegyek előjegyzése ajánlatos.
Mire eljön a nyár című dalt Sziegeti énekli a Csereberében.
Szombat délután Timár IIa játsza Aranymadár főszerepét.
Kardoss Géza hallatlanul mulatságos alakítását nézze meg a Csereberében!

Mozgósínházak
Vigszínházmozgó
Vigszínházmozgó: Utolfára a világhírű Hindu siremlék. Mind a két rész egy előadásban 5 és 8 órai kezdettel.
Jön: Kolumbus — Mámoros éjszák.
Apolló
Halálkerék, artistadráma, a cirkuszvilágból 5 felvonásban, Lee Parry főszereplésével ma az Apollóban.
Péntek este, dráma 6 felvonásban lesz az Apollo pénteki műsora.

SPUKI

Megvan a megegyezés az ezüstlapda mérkőzések ügyében. A DKASE által kiírt ezüstlapda mérkőzések ügyében ma este végleg megegyeztek az érdekelt DTE, DKASE, DMTK és DVSC képviselői. Az értékes ezüstlapda végleges elnyerése ötször sorrendben és nyolc sorrend nélküli győzelemhez kötött. Nem valószínű azonban, hogy az MLSz ezt a kikötést jóváhagyja. A mérkőzések pozíciójának kidolgozására az érdekelt egyesületek egy negytagú bizottságot küldtek ki amelynek tagjai Keiner Armin (DTE), Hajdu Jenő (DKASE), dr. Zempléni Gusztáv (DVSC), Káldy Zsigmond (DMTK). A bizottság elnöke valószínűleg Székely Simon (DKASE) lesz, aki intenzíven részt vesz az egyesült football életének irányításában. Az első ezüstlapda mérkőzések pontosidőkor kerülnek lejátszásra a DKASE pályán, míg a többi mérkőzések a mindenkori győztes egyesület pályáján lesznek megtartva.

Megsemisített szövetségi díjmérkőzés. A DKASE az ősszel elvesztette a DEAC ellen játszott szövetségi díjmérkőzését, amelyet azonban megővött, mert az egyetemi csapatban 3 igazolatlan játékos szerepelt. Az intező bizottság ma megsemisítette a mérkőzést és az új mérkőzést május 6-ra tűzte ki.

Rend az ifjúsági bajnokságban. Nagy zűrzavar uralkodott az ifjúsági bajnokságban az indokolatlanul elmaradt mérkőzések miatt. Az intező bizottság ma végre rendet teremtett az ifjúsági bajnokságban és az elmaradt ifjúsági bajnoki mérkőzéseket kitzúte. az intező bizottság a jövő héten a szövetségi díjban fog rendet teremteni.

KÖZGAZDASÁG

Tőzsdéi magánforgalom
Zürichi zárlat: Budapest 0.10^{3/4}
Budapest, április 24.
A részvényt piacon a bankok és bizonyosok egymásközti forgalmában a mai bécsi tőzsde lanyhább irányzatára nem volt nagy üzlet, csak az arbitrázs értékek iránt mutatkozott némi érdeklődés. Délelele megszilárdult a bécsi tőzsde és élenküzet fejlődött ki. Tájékoztató áriolyamok:
Salgó 155—158000, Rjama 26500—27250, Allamvasut 104—108000, Kőszén 368—370000, Georgia 165—169000, Cukor 495—500000, Atlantika 26—25000, Osztr k Hitel 14100—14300, Danica 24500—25000, Lichtig 2100—2200.

Zürichi zárlat
Zürich, április 24. (Zárlat.) Berlin 185, Holland 215 és fél, Newyork 550 és egynegyed, London 1568, Páris 3675, Milánó 2727 és fél, Prága 1639, Budapest 10 és háromnegyed Belgrad 555, Varsó 117, Bécs 77 és egynegyed, Szófia 406.

A határozat változatlanul tart. A magyar utasokat a magyar utlevéllel bíró embereket sem Magyarországra felől sem más oldalról nem engedik be Csehszlovákia területére. Ugyancsak nem adnak magyar utlevélre vizumot a csehszlovák konzulátuson.

A budapesti csehszlovák követség szintén nem tudnak semmiféle változásról. Hangoztatják, hogy a cseh kormány hajlandó a vegyes bizottság kiküldéséhez hozzájárulni, amely bizottság hivatva lenne a határcsúszmány ügyét megvizsgálni. Mint-hogy azonban ennek a bizottságnak a munkája előreláthatólag hosszabb ideig fog tartani, ezért a cseh kormány előzetes elhatározást követel a magyar kormánytól. Nyilatkozatot kérnek, melyben az foglaltatna, hogy a magyar kormány oda fog hatni, hogy a jövőben ilyen határcsúszmányok előforduljanak. Szedlacsek őrmester határa ügyében pedig a tetteseket ki fogja nyomozni és meg fogja büntetni.

Egyébként pedig a dolog fejleményéről a cseh-szlovák követségen sem tudnak semmit, minthogy a tárgyalások Prágában folynak a cseh kormány és az ottani magyar követ között. A jegyzékeket ez ügyben a prágai magyar követ adja át a cseh kormányra és a cseh kormány a követnek válaszol. Így a budapesti cseh-szlovák követség csupán a kész határozatról kap értesítést és utasítást a további eljárásra.

A cseheknek ez az eljárása, hogy ők a tényállás tisztázása előtt előzetes elhatározást követelnek a magyar kor-

mánytól és ennek megadására erőszakos intézkedésekkel akariák kényszeríteni, brutálisan sértő a magyar kormányra nézve, mert visszaélés helyzetünkkel. Más állammal szemben bizonyára megmondolna ilyen eljárást a cseh kormány. Lengyelországgal szemben például nem lépne így fel, mert Lengyelországnak éppen olyan felkészült hadserege van, mint Csehszlovákiának. Velünk, a lefegyverzett állammal szemben, ugylátszik, kezd meghonosodni ez erőszakos modor, melyet a románok és a csehek felváltva követnek.

Prága, április 24. A Magyarország elleni cseh represszációk következtében Pozsonyban eddig 47 magyar állampolgárt nem engedtek a MFTR és a DGT hejőiről partra szállani. Oroszvárnál 60 Csehországba igyekvő magyar állampolgár rekedt meg. A felvidéki teljhatalmu miniszteriumban most állítják össze azoknak a listáját, akiket a Felvidék területéről kiakarnak utasítani. Ezeknek a száma még nem állapítható meg, azonban bizonyos, hogy a kiutasítás határideje rövid lejáratú lesz. Elsősorban azokra kerül sor, akik nem tartották magukat a hozzájuk intézett figyelmeztetésekhez és politikailag tulságosan exponáltak magukat. A cseh-magyar határ vonal vonalon mindent megerősítik a határőrök. Beutazási engedélyt magyar állampolgároknak további intézkedésig diplomáciai úton a cseh külügyminiszteriumtól irásbni kell kérni.

az intelligens osztályból kerülnek ki, vagy legalább is azok vezetése alatt állanak.

Rupert Rezső: Az intelligencia szemel!

Drozdly Győző: Félégyházán meggyőződünk róla, hogyan fejlődik az ilyen incidens. Vasárnap délelőtt a vendéglőben láttunk egy részeg, duhajkodó társaságot, amelyben a fehér asztal mellett ott ült Félégyháza feje, az alpolgármester is, aki az egész társaság élén szombatesti mámorát vasárnap délelőttig megtartotta és továbbfejlesztette. Délután ez a társaság átvonult a népgyűlésre. Alig nyitotta meg a népgyűlést egy tiszt, becsületes polgár, a részeg ajkak beledobták a Himnusz és a Szózat profanizálásába. A félégyházi rendőrségnek nem volt ereje, hogy a duhajákat elfogja, sőt rendőrkordon vette körül őket és valóságilag megvédte attól, hogy a hékes gyülekezésben megzavarított és felzavart polgárok a rendőrkordonból szedjék ki az egyes alakokat, hogy alaposan helybenhagyják őket. Két-három év óta úgy állítanak oda bennünket, mintha nemzetbontó, egységbontó, destruktív elemek, akik előtt nincsenek szent hagyományok, akik nem respektálnak semmit.

Kérdezem, van-e nagyobb destruktív, mint hogyha a nemzet legszentebb imádságait gumibotos, duhaj, részeg legények alantas kortesnótává alacsonyítanak le?

Drozdly: Minden magyar polgár teljes felháborodással fordul a Félégyházán történt események elé, ahol egy tanítóképzőintézet tanár saját növendékei előtt profanizálta a Himnusz és Szózatot és saját növendékei előtt kapta meg ezért a méltó jutalmat, a pofonokat.

Esztergályos János: Szegéry magyar ifjúság!

Drozdly Győző: A nemzet legszentebb imádságait eddig még sohasem gyalázták meg. A jobboldali destruktív most végre megkezdte ezt is. Ha műveletlen államokban, műveletlen népeknel ha a hinduknál ilyesmi történik, akkor a hagyományokat, a nemzeti érzéseket gyalázó élve onnan nem kerül ki és szégyenlem magamat, hogy rendeletet vagyok kénytelen követelni a belügyminiszter utól, hogy részesítse védelemben a Himnusz és a Szózatot.

Igenis, fel kell kénem a kormányt arra, mentse meg az országot ettől a jobboldali destruktívtól és hasson oda, hogy azok, akik a nemzet legszentebb érzelmei ellen vétének, méltó büntetésben részesüljenek. (Helyeslés a baloldalon.)

Következett a mezőgazdasági munkabérekéről szóló javaslat folytatódó tárgyalása.

Szeder Ferenc (szociáldemokrata): Már az anketén, amelyen ezt a javaslatot tárgyalták, kifejezést adott meggyőződésének, hogy a javaslat teljesen célját veszítette és a gyakorlati életben a munkabérek szempontjából semmi jelentősége nem lesz. Több indítvány és módosítás hangzott el akkor. Amikor aztán a javaslat idekerült, összehasonlította az eredetivel, melyet az anketén tárgyaltak és megállapította, hogy lényegileg jóformná semmi változás nem történt. A javaslatot nem fogadják meg.

A Fecske-utca

Walkó Lajos kereskedelmi miniszter a Fecske-utcai szerencsétlenségéből kifolyólag tett intézkedéseiről számolt be. A szerencsétlenségéből kifolyólag vizsgálatot indított arra, hogy kit terhel a felelősség, a jövőre való tekintettel még ennél is tovább ment: vizsgálatot rendelt el az összes olyan telepeken, ahol tűzveszélyes anyagok tal dolgoznak. A most készülő új ipar törvényben pedig módot fog találni arra, hogy megfelelő szakaszok bevételével kikerüljék a jövőben az ehhez hasonló szerencsétlenséget.

Válaszat a szociáldemokraták nem de a Ház tudomásul veszi.

Apponyi Albert tetté szavá ezután a határcsúszmány ügyét hatalmas beszédben, amelyről lapunk más helyén adtuk tudósítást.

A Horthy-akció a nemzetgyűlésen

Drózdly a Himnusz profanizálása ellen

Budapest, április 24. A nemzetgyűlés mai ülését negyed 11 órakor nyitotta meg Almássy László alelnök.

Rakovszky Iván belügyminiszter szólt fel: Tisztelt nemzetgyűlés! A nemzetgyűlés április 19-én tartott ülésén Szilágyi Lajos képviselő úr elismert és elismert a kormány ellen. En akkor a közigazgatási reform akcióiban voltam, úgy, hogy csak most nyílik alkalom a képviselő úrnak vá szólni. A képviselő úr kifogásait három csoportra oszthatók: 1. Kifogása a Horthy inségaáció kivetésének és behajtásának módját. 2. Kifogása az az, hogy a kormány az egyetemes hallgató nyomognak enyhítésére fordít bizonyos összeget. 3. Végül kifogás tárgyává tette azt, hogy mi történik a feleslegekkel.

Ami a kivetés és behajtás módját illeti, tényleg megtörtént, hogy a vármegyei határozatok sok esetben nem voltak szabályszerűek. Egyes vármegyék pótdadó formájában vetették ki az adományokat.

En ezeket a vármegyei határozatokat megsemmisítettem. Annyi bizonyos, hogy egyes hatóságok túllépték a joghatárukat, a végrehajtással való tevékenységgel próbálták behajtani ezeket az adományokat. En minden egyes esetben, amikor hozzám konkrét panasz érkezett, azonnal intézkedtem és több ilyen végrehajtást meg is szüntettem.

Marcus végével beszűntettük a köz munkákat, mert az akció csak a tél hónapokra volt tervezve. Természetesen ott, ahol a tél munkák befejezése nem voltak, folytatjuk a munkát.

Tervem az, hogy minden adomány, ott ahol gyűjtöttek és ma raktáron van az illető terület birtokában maradjon és ahol valóban szükség van közmunkákra, ott folytathassák azt. Szilágyi Lajosnak harmadik kifogása az volt, hogy bár ezeket az összegeket arra a célra adományozták, hogy munkakalmakat teremtsenek, mégis négy és fél millió koronát a diáknymor enyhítésére fordították.

A képviselő úrnak tudnia kellene, hogy az adományok különböző forrásokból folytak be a mozgalom céljára. Azokat az összegeket, amely a vármegyékben, vagy községekben folytak be, a helyszínen használták fel.

Vannak összegek, amelyeket minden kikötés nélkül juttattak a kormányzó kezéhez tetszés szerinti felhasználásra. Ez a kormányzó személyes rendelkezésére áll, teljesen belátás szerint használhatja fel. Vannak olyan adományozók, akik az összegeket azal adták át, hogy csak Budapesten, vagy csak a központi nyomórának enyhítésére, vagy pedig a diáknymor enyhítésére használhatók fel.

Ezek az összegek tulajdonképpen nem is tartoznak a Horthy-akció kereteibe, mert hiszen ezeket magáirok gevenesen a kormányzó kezébe juttatták.

Arra a kérdésre, hogy mi fog történni a Horthy-akció zárszámadásával, a következőkben válaszoltatok:

Az akció március végével befejeződött. Az elszámolásokat először a községekben kell megkezdeni. A kerületi számvevősek fogják sorba rendezni az akció eredményét. Ezek jelentése feljön a miniszteriumba, ahol ellenőrzésnek vetik alá őket. Az elszámolások tehát a legkövetkező időben belül megtörténnek. (Laps és helyeslés az egész Házban.)

Az elnök jelenti, hogy Drózdly Győző a félégyházi gyűlés megzavarása tárgyában napirend előtt, felszólalásra kapott engedélyt.

A Himnusz és a Szózat profanizálása

Drózdly Győző: ... az Ergerberger és más duhaj kortesnóták eléréklése után a nemzet legszentebb imádságait a Himnusz és Szózatot veszi szájára. Legutóbb Félégyházán történt vasárnap ez az eset, ahol szintén a Himnusz és a Szózat eléneklésével igyekeztek megakadályozni egy népgyűlést.

A nép elégtételt vett magának és ez a néhány véres fej méltó tanulsággal fog szolgálni arra, hogy népgyűlést a magyar nemzet legszentebb imádságának profanizálásával megzavarni nem lehet. De ugylátszik van a társadalomnak egy réfge, amely előtt semmi sem szent. Nyíltan, szabadon, néha valósággal rendőri ellenőrzés mellett végzik kisd munkájukat. Veszedelemes a dologban az, hogy ezek a rendezarók, rendbontók többnyire

Feldheim Imre * **POSZTÓHÁZ** Kossuth-utca 6. még mindig a legolcsóbb bevásárlási hely!

Megnyílt a lausannei konferencia

Lausanne, április 24. A konferencia ma megkezdődött. Megállapították a munkaprogramot. Az Egyesüle-Államok követe nem írta alá a szerződést, csak az amerikai polgárok érdekeinek megvédése céljából van ott a tárgyaláson. Az orosz követ nem kapott meghívást a tárgyalásra.

Kemal pasa kiáltványt intézett hadseregéhez, melyben kijelentette, hogy amennyiben a lausannei konferencia eredménye új háborút tesz szükségessé, a török hadsereg tudni a kötelességét. — hátulról támogatni igen ügyesen a török delegációt.

HIREK

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG politikai napilap. A szerkesztésért ideiglenesen felelős: RÖMER RICHÁRD. Kiadó: HEGEDŰS és SÁNDOR irodalmi és nyomdai r.-t. Előfizetési ár: Egy hóra 400 kor. Ennél hosszabb időre előfizetést nem fogadunk el. Szerkesztőség: Nappal Piac-u. 34. Telefon 10-20. Éjjel Piac utca 49. Telefon 18. Kiadóhivatal: Piac utca 49. Telefon 18.

A közönséghez!

A debreczeni napilapok, mint eddig mindig, ezuttal is hosszabb időre keszttől elmaradtak a budapesti lapok áremeléséi mögött, mert hiük akartak maradni ahhoz az elhatározásukhoz, hogy a legnagyobb anyagi áldozatok árán is a legvégső terminusig megkímélik közönségüket az áremelésétől.

Ez a legutolsó határidő elkövetkezett. A papír árának fantasztikus mérvű állandó emelkedése és a munkabéreknek csak a legutóbbi napokban történt nagymérvű felemelése, az összes technikai anyagok és segédeszközök egyidejű fokozott megráncgólása abba a kényszerhelyzetbe juttatta a debreczeni lapvállalatokat, hogy a lapok árának mérséklése és a szükséges viszonyokat meg kell közeleltető emelése elől többé nem térhetnek ki.

A debreczeni napilapok ezért tisztelt bejelentik, hogy április hó 25-kezdődőleg valamennyi debreczeni napilap egyes példányainak ára

hétköznapokon vasárnap és ünneppalapon korona lesz.

Egyidejűleg kénytelenek a debreczeni lapvállalatok bejelenteni azt is, hogy az április 25-én életbelépő új mérvű áremelés csak igen rövid időre maradhat érvényben, mert a vásárlók parancsolólag megkövetelik a lapok árának további emelését, amely a debreczeni lapvállalatok ezuttal legnagyobb jóakarattal és csak a legkorábbi emelés mellett és csak elegendő mértékben képesek eledőzni.

Debreczen, 1923 április 24. Debreczeni Újság Debreczeni Független Újság Egyetértés Hajdúföld Tiszántúli Hírlap Kiadóhivatalak,

— Teljes nácis ma dél A teljes tan hatóságok köz joglalkozott.

— A jog- 1923 évi máj délután 4 óra termében ül

— Dr. Ma Dr. Magoss köztiszteltet ma ünnepelte Györgyöt n tületileg üdv De számosar gakkal nagy

— A rei. t. esütörtökön tart. Előadás gyan lehetin men. Gyűlés

— Meghal Weimarból volt saxeni, nagyherceg richsauban herceg első hercegno v most 33 éve gen herceg

— Felhívá Csobán End a tanyai tan leti összeira megbeszélés napon belül tisztikai hiva

— Házass szombaton Gulácsy Gáb ves leányán

— Sárkut földkereslet város a pall beadni. Néha a város pal amelynek so szombérlétéé lektöbbit. A nem hagyta nyét és ma Sárkut tany szombérléti tős alternati nativa szerin szeget, hold Reichmann 3 gazdálkodók — szőlő tel szírint a le holdankint 1 jós ajánlatok ménye felett nyesen dönt

— Magánt köztisztvisel lyamának ve bel magánt hó 1-től fog lyok léts ugyanazon tisztviselőke gántisztvisel angol, német folyamok va óhajt, napon között jelen helyiségében l. emelet. T

— Kabay ünneplésben javító műhe sága Kabay Az ünneplés névnapja, zó és a ko helyi ifju m ben való n alkalmat. K üdvözölte u tisztikar és a plakettet ny A műhely n az ünnepség mányokból alapítványt vére, mel kély alapjá

— Nem sz molni. Az 19 a fizetési esz kihágásként mindenütt a molást veze most körre ben kötelez való számol a rendőség

— Puccini. ben. Bécsi Három a m művész jón

— **Teljes tanácsülés.** A városi tanács ma délelőtt teljes ülést tartott. A teljes tanácsülés a pénteki törvényhatósági közgyűlés tárgysorozatával foglalkozott.

— **A jog- és pénzügyi bizottság** 1923 évi március hó 25-én (szerdán) délután 4 órakor a városháza tanács-termében ülést tart.

— **Dr. Magoss György nevenapja.** Dr. Magoss György Debreczen város köztisztviselőiben álló tisztifőügyésze ma ünnepelte nevenapját. Dr. Magoss Györgyöt névnapja alkalmából testületileg üdvözölte a városi tanács. De számosan felkeresték jó kívánásaikkal nagyszámu ismerősei is.

— **A reál. tanítók iradolmi bizottsága** csütörtökön délután fél 6 órakor ülést tart. Előadást tart Törös Károly „Hogyan lehetünk egészséges erős?” címen. Gyűlés helye Egyháztér 7.

— **Meghalt a weimari nagyherceg** Weimarból jelentik: Vilmos Ernő volt saxeini, weimari és eisenachi nagyherceg ma éjjel a sziléziai Hainrichsbaun tífógyulladás következtében 43 éves korában meghalt. A nagyherceg első felesége Reisz-Karolina hercegnő volt, második feleségétől, a most 33 éves Teodora szász meiningeni hercegnőtől 3 gyermeke született.

— **Felhívás a tanyai tanítókhoz.** Csobán Endre főlevéltárnok felkéri a tanyai tanítókat, hogy a vetésterületi összeírásban való megszervezés megbeszélése véget képviselőjüket pár napon belül kiüldjék be a városi statisztikai hivatalba.

— **Házasság.** Kerékgyártó Antal szombaton esküdtött örök hűséget Gálcsy Gábor és neje bájos és kedves leányának Bóskének.

— **Sárkut tanya bérlete.** A nagy földkereslet dacára nehezen tudja a város a pallagi homokdombokat bérbeadni. Néhány héttel ezelőtt tartott a város pallagi birtokokra árverést, amelynek során a Sárkut tanya haszonbérletéért Kellner Lajos igerlekedett. A városi tanács azonban nem hagyta jóvá az árverés eredményét és ma délelőtt tartották meg a Sárkut tanya bérletére az újabb haszonbérleti árverést az ismeretes ketős alternatíva szerint. Az első alternatíva szerint a legmagasabb bérösszeget, holdanként 177 kg rozsozt Reichmann Sámuel és Berger József gazdálkodók ajánlották. A második — szőlő telepítés — alternatíva szerint a legmagasabb bérösszeget holdanként 125 kg rozsozt Kellner Lajos ajánlotta meg. Az árverés eredménye felett a tanács fog végérviényesen dönteni.

— **Magántisztviselők ügyelmébe.** A köztisztviselők modern nyelvtanfolyamának vezetősége értesíti a helybeli magántisztviselőket, hogy május hó 1-től fogva az egyes nyelvosztályok létszámának kiegészítésére ugyanazon feltételek mellett magántisztviselőket is felvesz. Azon magántisztviselő tehát, aki a francia, angol, német haladó vagy kezdő tanfolyamok valamelyikére beiratkozni óhajt, naponként délután 4-7 óra között jelentkezhetik a nyelviskola helyiségében Széchenyi-u. 42. szám l. emelet. Telefon 1397.

— **Kabay György ünneplése.** Meleg ünneplésben részesítette a MÁV gépjárvitő műhely tisztikara és munkássága Kabay György műhelyfőnököt. Az ünneplésre egyrészt Kabay György névnapja, másrészt pedig a kormányzó és a kormány elismerése a műhelyi ifjú munkások magyar szellemében való neveléséért, szolgáltatott alkalmat. Kabay Györgyöt melegen üdvözölte egy a munkásság, mint a tisztikar és a DVSC szépművi bronzplakettet nyújtott át az ünneplésnek. A műhely munkássága és tisztikara az ünneplés alkalmából önkéntes adományokból befolyt 200.000 koronás alapítványt létesített Kabay György nevére, mely a munkásság gyorssegély alapjául fog szolgálni.

— **Nem szabad buzaвалютában számolni.** Az 1922. évi XXVI. törvényekik a fizetési eszközökkel való visszaélést kibágásként sújtja. Ennek ellenére mindenütt a buzaвалютában való számolást vezetik be. A belügyminiszter most körrendeletet adott ki, amelyben kötelezővé teszi a koronaértékben való számolást s ennek ellenőrzését a rendőrség hatáskörébe utalja.

— **Puccini, Duse és Fregoli — Bécsben.** Bécsi szerkesztőségünk jelenti: Három a maga nemében világhírű művész jön a hetekben Bécsbe. A

Staasoper április végén mutatja be Puccini „Manon Lescaut” című operáját Lotte Lehmannal és Alfred Piccarverrel a főszerepekben. A bemutatóra Puccini személyesen Bécsbe jön. Puccini kívül Bécs közönsége a tavasz legkésőbb a nyár folyamán egy másik nagy olasz művészt is ünnepelhet. Eleonore Duse világhírű tragika elfogadta a Theater an der Wien meghívását hosszabb vendég szereplésre. A zene és a drámai művészet kedvelőin kívül az artístamutatónyok híveinek is meg lesz a maguk szenzációja. A nyár folyamán Bécsbe jön Fregoli, a leghíresebb átváltzó művész, aki ide s tova immár egy évtizede nem lépett fel Közép Európában. Fregoli átváltzó művészetét egy bécsi színházban fogja bemutatni egy új, az ő számára írt darab keretében. Az átváltzó művészet királya terve vette azt is, hogy bécsi vendégjátékának befejezése után evvel a darabbal bejárja az etudállamok nagyobb városait is.

— **Az erdőkben és az erdők közelében tüzet rakni tilos.** Debreczen sz. kir. város közigazgatási bizottsága gazdasági albizottsága, mint elsőfoku erdőrendészeti hatóság az 1879. évi XXXI. t.-c. 25. §-ának 3. pontja alapján elrendeli és közhírré teszi, hogy a város területén az erdőkben tüzet rakni szigorúan tilos, az erdők közelében pedig 100 méter távolságon belül fekvő földeken és az erdők közé ékelte tisztásokon csak Debreczen sz. kir. város tanácsának felhatalmazása alapján a kezelő m. kir. járási erdőgazdálkodás által előzetesen megadott írásbeli engedély mellett szabad. Aki ezen rendszabály ellen vét, erdei kihágást és amennyiben a szabályellenes eljárásból tüzveszély származott vétséget követte el és az 1879. évi XXXI. t.-c. 109. és 112. §-a szerint szigorúan büntetettik. A tüzesetek megelőzése érdekében köteles az erdész személyzet az idézett törvény 114. §-a értelmében minden idegent, akit a kijelölt turista erdei és kószutakon kívül talál, az erdőből kiutasítani és az ellenszegülővel szemben az idézett törvény 114. §-a bekezdése szerint eljárni.

— **Két magyar orvos büntette.** A Matin ma ideérkezett száma strassburgi táviratot közöl, amely elmondja, hogy a sarrebrucki rendőrség átkozatos ügyben folytat nyomozást. Három héttel ezelőtt két nyitalember érkezett ebbe a városba. Azt mondták hogy Magyarországból jönnek és politikai okokból voltak kénytelenek hazájukból távozni. Dr. Myernek nevezte magát az egyik és dr. Mery Bélának a másik.

— **Orvosok vagyunk —** mondták — s hivatásunkat most majd Franciaországban fogjuk folytatni. Egy kereskedő adott nekik szállást. E hó 13-án meglátogatta a kereskedőt a menyasszonya, aki beszédbe elegyedett a „magyar orvosokkal”. Ezek többek között megemlítették, hogy injekciókkal rendkívül sok betegséget meg lehet gyógyítani. Minthogy a kereskedő és a menyasszonya nem voltak egészségesek, ráállottak arra, hogy a két orvos karjukba fecskenedezze a gyógyító csudaszert. Ez meg is történt. Az injekció után mind a ketten mély álomba merültek.

Amikor a kereskedő magához tört, meglepetve állapította meg, hogy a két orvos eltűnt és az összes értéktárgyait magával vitte. A menyasszonya még aludt, csak néhány óra múlva tért magához. Ekkor nagyon rosszul érezte magát. Az előhívott orvos megállapította, hogy a két ka'andor erőszakot követett el rajta. A „Matin” hozzáfűzi ehhez a hírhez, hogy a két álorvos valószínűen Németországból jött s alkalmasint mindakettő — anarchista.

— **Szepesy Ferenc** tánciskolájában az új tanfolyam e héten veszi kezdetét, diákoknak külön csoport, beiratkozás egész nap Simonffy-utca 1c II. emelet.

— **Vízvezetési és bádógosmunkát** Fülöp, Csapó-utca 3. Telefon 917.

— **Tükrögvártás, üvegcsiszolás, rég tükrök ujja öntése, üvegtárgyak díszítése** Sipkovits Béla üvegmű ipari vállalata Szív-utca 15—14. Telefon 356.

— **Ferrari Albertina világhírű olasz hegedűművész** hangversenye április hó 29-én este a Zenedében. Jegyek Hegedűs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében. Piac-u. 34.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:
SZERDA: B) bérlet Az új rokon.
CSÜTÖRTÖK C) bérlet. Az új rokon.
PENTEK: D) bérlet Az új rokon.
SZOMBAT délután: Aranymadár (Ti már Ila fellépte); este: Waldbauer Kerpely vonósnegyes (hangverseny).
VASARNAP délután: Pillangó főnád nagy; este: A sárgacsikó. (Népszínmű repriz.)

Albertina Ferrari

Április 29-én a Zenede sok gyönyörűsége emléket őrző falai közt itka művészi szenzáció, hatalmas művész esemény fog lejátszódni. Ezen az este Debreczen közönségének, amely különben is erősen vonzódik a hegedű művészeihez, a legnagyobb és legnagyszerűbb hegedűvirtuozok egyike lesz alkalma megismerni, a hegedű egyik világhírű mesterét: Ferrari Albertina hegedűművésznőt.

Aki a zenei élet eseményeit figyelemmel kíséri, jól emlékezik arra, a példátlan sikerre, amelyet a művésznő a telen budapesti hangversenyével aratott, amelyet művészi műveltség, mélyen a filharmonikus zene kar kísért Hubay Jenőnek, a művésznő mesterének, vezetésével. Ugy csak kimagasló esemény volt a budapesti szonata és szononikus zenekar grandiozus hangversenye a Városi Színházban Abranyi vezetésével, amikor Ferrari Albertina örösi sikerrel játszotta a Mendelssohn koncertet.

A világ legnagyobb hangversenytermeinek ünnepelt kedvencét a megszény valutájú országunkba a magyarság iránti szeretet hozta el, amely úgy őt, mint férjét, a legkiválóbb operaigazgatók egyikét is arhatja és amelytől vezérelve legmagyobb kincsét, a művészetet ajándékozta a magyarságnak. Ajándékozta mert hiszen a magyar valutában kifizetett tiszteletdíja, ha meg oly magas is, a nemes valutájú országok legmagasabb honoráriumai mellett, a melyeknek részeseül, meg számításba sem jöhet.

Április 29-iki debreczeni hangversenye évek óta nélkülözött művet fog hozni program tekintetében is, hiszen legkiválóbb hegedűművészeink is lezállított műveit programmal szövtak Debreczenbe jönni, míg Ferrari Albertina másorán olyan számok szerepelnek, mint egy Tartini-sonata, a Mendelssohn-Bartholdy hegedűvertény, egy Chopin-Sarasate nocturne egy Paganini fantázia, egy Hubay fantázia, — nemcsak a legmagasabb művészi, hanem egyben a legszebb zenei művek, a zeneértőknek és a zenekedvelőknek egyaránt a legbiztosabb legnemesebb élvezetet biztosítják.

Erthető is, hogy Ferrari Albertina április 29-iki hangversenye iránt má is fokozott érdeklődés mutatkozik erős mértékben indult meg a jegye

Kitunó szabású férfi fehérneműek,
Inom kivételben **Frank Imre kalapüzletében**

SZÉCHENYI-UTCA 18.
szám alá helyezte át kelmeifestő-, vegy-tisztító- és gőzmosógýarának felvételét
HRABÉCZY ZOLTÁN.

előjegyzése a Hegedűs és Sándor r. könyvesboltjában.

A színházi iroda hírei
Az új rokon esténként viharos kagagást vált ki a nézőtérben.
Waldbauer-Kerpely világhírű vonós negyes szombati hangversenyét a színházban tartja.
Halassy Mariska énekelni fog a Csereberében.
Péntekig megnézheti az Új rokon mulattató vígjáték pompás előadását.
Szombaton este Waldbauer-Kerpely vonósnegyes hangversenye a színházban! Jegyek előjegyzése ajánlatos.
Mire eljön a nyár című dalt Sziegeti éneklő a Csereberében.
Szombat délután Timár Ila játsza Aranymadár főszerepét.
Kardoss Géza hallatlanul mulatságos alakítását nézze meg a Csereberében!

Mozgósínházak
Vigszínházmozgó
Vigszínházmozgó: Utoljára a világhírű Hindu síremlék. Mind a két rész egy előadásban 5 és 8 órai kezdettel.
Jön: Kolumbus — Mámoros éjszakai.
Apolló
Halálkerék, artistadráma, a cirkuszvilághól 5 telvonásban. Lee Parry főszereplésével ma az Apollóban.
Péntek este, dráma 6 telvonásban lesz az Apolló pénteki műsora.

SPUKI

Megvan a megegyezés az ezüstlapda mérkőzések ügyében. A DKASE által kiírt ezüstlapda mérkőzések ügyében ma este végleg megegyeztek az érdekelt DTE, DKASE, DMIK és DVSC képviselői. Az értékes ezüstlapda végleges elnyerése ötször sorrendben és nyolc sorrend nélkül győzelemhez kötött. Nem valószínű azonban, hogy az MLSZ ezt a kikötést jóváhagyja. A mérkőzések pozíciójának kidolgozására az érdekelt egyesületek egy négytagú bizottságot küldtek ki amelynek tagjai Keiner Armin (DTE), Hajdu Jenő (DKASE), dr. Zemlényi Gusztáv (DVSC), Káldy Zsigmond (DMTK). A bizottság elnöke valószínűleg Székely Simon (DKASE) lesz, aki intenzíven részt vesz az egyesült football életének irányításában. Az első ezüstlapda mérkőzések pünkösdkor kerülnek lejátszásra a DKASE pályán, míg a többi mérkőzések a mindenkort győztes egyesület pályáján lesznek megtartva.

Megsemmisített szövetségi díjmérkőzés. A DKASE az ősszel elvesztette a DEAC ellen játszott szövetségi díjmérkőzését, amelyet azonban megővött, mert az egyetemi csapatban 3 igazolatlan játékos szerepelt. Az intező bizottság ma megsemmisítette a mérkőzést és az új mérkőzést május 6-ra tűzte ki.

Rend az ifjúsági bajnokságban. Nagy zűrzavar uralkodott az ifjúsági bajnokságban az indokolatlanul elmaradt mérkőzések miatt. Az intező bizottság ma végre rendet teremtett az ifjúsági bajnokságban és az elmaradt ifjúsági bajnoki mérkőzéseket kituzte, az intező bizottság a jövő héten a szövetségi díjban fog rendet teremteni.

KÖZGAZDASÁG

Tőzsdei magánirgalom
Zürichi zárlat: Budapest 0.10%
Budapest, április 24.
A részvénypiacon a bankok és bizományosok egymásközti forgalmában a mai bécsi tőzsde lanyhább irányzatára nem volt nagy üzlet, csak az arbitrázs értékek iránt mutatkozott némi érdeklődés. Délelele megszűrlődött a bécsi tőzsde és élelkiüzlet fejlődött ki. Tájékoztató ártólyamok:
Sálgó 155—158000, Róma 26500—27250, Allamvasut 104—108000, Kőszén 308—370000, Georgia 165—169000, Cukor 495—500000, Atlantika 26—25000, Osztr k Hitel 14100—14300, Danica 24500—25000, Lichtig 2100—2200.

Zürichi zárlat
Zürich, április 24. (Zárlat.) Berlin 185, Holland 215 és fél, Newyork 550 és egynegyed, London 1568, Páris 3675, Milánó 2727 és fél, Prága 1639, Budapest 10 és háromnegyed Belgrád 555, Varsó 117, Bécs 77 és egynegyed, Szófia 406.

Terménytőzsde
A mai terménytőzsdén nyugodtabb üzletmenet mellett az árak nagyjából változatlanok maradtak. Buzában 10-15 vagon került eladásra 282-85 koronás áron fuvarfekvés és minőség szerint. A rozs csendesebben tendált, keresettebb volt a tengeri, állomáson 140-45 koronát fizettek.
Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavidéki 28-28500, egyéb 27750-28500, 78 kilós tiszavidéki 28500-28750, tatkarmánvári 14500-15000 sörárpa 15500-6500, zab 15500-16000, tengeri 14500-15000, korpá 8200-400, lucerna 800-1000.

A devizaközvetítő hivatalos árfolyamát

Valuták	Vétel	Eladás
Nanoleon	17800	—
Hollandi forint	1800	1956
Angol font	22545	23145
Márka	0,0175	0,0105
Lira	246	256
Francia frank	320	330
Szokol	144,5	150,5
Svájc frank	800	920
Lei	25	27
Osztrák korona	0,00685	0,00715
Dollár	4870	5020
Leányel márka	0,001030	0,001150
Dinár	48,5	50,5

Devizák

Amsterdam	1896	1956
London	22520	23120
Berlin	0,017	0,019
Milánó	241	251
Páris	324	334
Prága	144,5	150,5
Zürich	880	910
Récs	0,00680	0,00710
Newyork	4850	5000
Varsó	0,001030	0,001150
Bukarest	25	27
Belgrád	48,5	50,5

Első Debreczeni Téglagyár

(Hörvát-héle)

a téglá elárúsítását megkezdte s úgy téglá, mint fedélcserep, járda, kemence és csatornázási :
Deák Ferenc-utca 3. szám alatt.

Központi Éléstár

Miklós-utca 2. sz.
(Apolló mozgóval szemben).
Kapható jutányos áron mindennemű liszt élelmény, buza dara, korpá, bab, burgonya 25, hagyma 15, dió és egyéb élelmiszer.
Telefon sz. 13-93.

279/1923. II. gű.

Arverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa a város tulajdonát képező Dombos-tanya elnevezésű földbirtok 1923 október 1-től 1935 szeptember hó 30-ig leendő bérbeadására a városi tanács új nyilvános árverési megtartását rendelte el.
A városháza kis tanácstermében megtartandó árverési határidejét folyó évi május hó 1-én délelőtt 9 órára tűzte ki. Árverési feltételek a tanács gazdasági és erdészeti ügyosztályánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.
Debreczen, 1923. április 23.
Városi tanács gazdasági és erdészeti ügyosztálya.

Elsőrendű darabos MESZET,

oltott meszet, szivati és horgolt cserepet, téglát, portlandcementet, szigetelő lemezt, betonhomokot, deszka- és faanyagot rektárról azonnal szállít
BARTHA építőkezelési anyagtétele.
Telefon 785. Ispótlály-ut 3/b.

Értesítjük

a t. hölgyközönséget, hogy Kossuth-utca 26. szám alatt angol és francia nődivattermet nyitottunk. A legfinomabb izlésnek is megfelelő toaletteket pontosan és jutányos áron készítünk.
„Belvárosi nődivatterem”
Haás Viola és Társa.

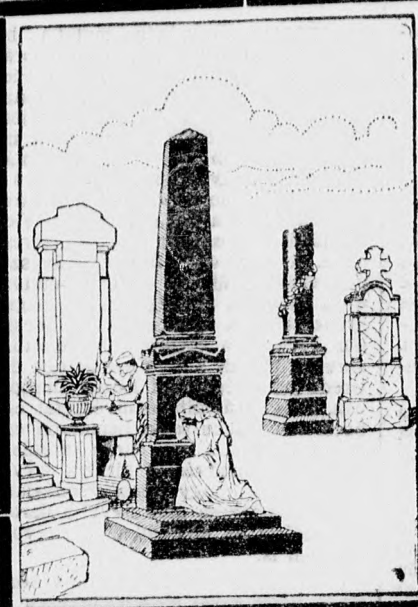
Klein Béla

ócskevas- és nyersterménykereskedő Kiszállomás mellett.
Telefon 6-28.

Fizet:

Kovácsolt vasért 1000 forint
Kályhaöntvényért " " ?
Gépjárműöntvényért " " ?
Csontért " " ?

Nagyobb tétel elszállít.
Hulladékért használható ad.

Debreczeni Működő Rt.
ajánlja teljesen

fagyálló sirköveit.

Nagy választék!

Városi raktár:

Kegyes Ferenc
sirkőüzletében Piac-utca 58.

Gyártelep:

Fürdő-u. 2. sz.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szóig 80 korona, minden további szó 8 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szóig 100 korona, minden további szó 10 korona. — Vastag betűből szedett szavak kétszeresen számítatnak.

VÉTEL

Juhgolyát és tehénturót a legmagasabb napi áron — évi kötésre is — vásárol. Első debreczeni turóüzem, Darabos-utca 20. Telefon 668.

Aranyat,

ezüstöt, drágaköveket, hamis fogakat legmagasabb áron vesz

Braun Mór
ékszerész, Piac-u. 31.
Mihalovits gyógyszerész-tára mellett.

Napraforgóolajat legmagasabb áron vásárolok Klein, Arany János-utca 10., az udvarban.

Aranyat

ezüstöt, brilliánsot, hamisfogakat magas áron veszek **Schiffmann** ékszerész Piac 67. Frohner-épület

ELADÁS

Szárastűzifa aprított és hasáb házhöz szállítva legolcsóbban Unió fátelépén, Ispótlálytelep 1. Telefon 7-79.

Egy modern 12 személyes kihúzható díofaasztal, két darab két méteres benyíló modern ablak eladó. Simonffy-utca 19.

Kápolnási templomban egy férfi- és női ülés a legjobb helyen eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Olcsó krumpli nagyban állandóan kapható. Weisz Mendel, Hatvan-utca 36.

Városi bunda nutriabéléssel eladó. Megtekinthető Nagy József szücsnél, Szent Anna-utca.

Eladó

családi ház!

Tócskerti, Faiskola-utca 7. szám alatt, veteményeskerttel és gyümölcsfákkal, kúttal, istállóval, fűkamrával, sertésállal, külön baromfiudvarral. Értekezni a helyszínen özv. Polgári Gáborné tulajdonossal.

Üres ládák és kosarak, áru becsomagolására olcsón eladók. Klein, Arany János-utca 10., az udvarban.

Eladó fűszerüzlet-berendezés teljesen új. Botos Antal kereskedő, Hajduböszörmény.

Abroncvas kapható a kiadóhivatalban

KERESLET

Aranyat, ezüstöt, brilliánsot, zálogcédulát veszek legmagasabb napi áron Steiner Mihály, Hatvan-utca 2. szám, I. emelet.

Használt

üveget

legmagasabb áron

vásárol

Fábián

palack-kereskedő.

Hatvan-utca 5.

Hívásra házhöz megy.

Lapkihordó

asszony

felvétetik lapunk kiadó hivatalában

Piac-utca 49.

Egy szoba

konyha butorral megvételre kerestetik.

Cím a kiadóban.

VEGYES

Pálkafűző üstök, mosó- és cserüstök kész. — Villanyvilágítás, motorok, csengőberendezéseket, javításokat legjutányosabban készít. — Debreczen, Hatvan-utca 2., I. em. Telefon: 895

Elektra elektrotechnikai vállalat Cégtulajdonos Gold Sándor. — Villanyvilágítás, motorok, csengőberendezéseket, javításokat legjutányosabban készít. — Debreczen, Hatvan-utca 2., I. em. Telefon: 895

Lengyel

kelmefestő fest, tisztít ruhákat legszébben

Csapó-u. 28. és 95.

Uj kárpitos műhely!

Van szerencsém értesíteni a m. t. közönséget, hogy Hatvan-utca 41. sz. alatt **kárpitos műhelyt** rendeztem be, hol állandóan vaktáron tartok diványokat, foteléket, hencsereket stb. a leggyorsabbtól a legfinomabb kivitelig.

Megrendelésre bármiféle szakmába vágó munkát — javításokat is — szolid áron, legjobb kivitelben és üzleti ernyőket is szakszerűen készítek.

Précz Benő

kárpitos. Hatvan-utca 41.

Menekült órák

szakszerűen, meglepő olcsón vállal javításokat

Rákóczi-utca 36. sz.

Lefogás

Budapest, ápr. 28. emelkedése az adókaton mind készletre a k. Bud. János kö. hogy a kérdés közzék. Egyik értesít a kormányról ível az ország

Arany és ezüst pénzek
beváltó helye
Rosenfeld Endre
banküzlete.
Petőfi-tér 13. Telefon 298
Tőzsdei megbízások előnyösen eszközöltek.
Értékpapírokra kölcsönöket folyósít.

Legszébb alkalmi ajándék egy prima **zsebóra**
Omega, Doxa, Longines. Inga órák minden butor színen. Divatos ékszer, jeggyűrűk — legolcsóbban kaphatók —
BLATTNER BELA
órák és ékszerész, Kossuth-u. 4.
Arany, ezüst beváltás!

Raglán, divatos férfiruhák — legolcsóbban beszerezhető —
Budapesti áruház, Csapó-u. 17

Demetrovitsné és Kovács angol és francia női divatterme
DEBRECZEN, Püspöki palota.

Új és használt **TEHERAUTÓK**
és pótkocsik raktáron.
Róka és Társa Automobil R.-T.
Budapest, V., Csanády-u. 3.